

i Grundloven; at Staten understøtter Kirken; hvor Kirkens egne Midler ikke vare tilstrækkelige, maatte Staten komme tilhjælp med sin Understøttelse. Ved § 33 er der ikke stillet Vædringsforslag, og jeg kan altsaa forbigaae den. Ved § 34 har man foreslaaet, at de Diæter af 4 Rd., der ere tilfikkrede Provsten og Oversynsmændene, skulde nedsættes til 3 Rd., og jeg troer, at der ere flere Præcedenter i andre Tilfælde, der tilraade at antage det. Det Samme tilraader man ogsaa med Hensyn til det særlige Syn i § 35, at nemlig 4 Rd. forandres til 3 Rd. Ved § 35 har man foreslaaet en Tilføining, som jeg ikke troer, er den ærebe Minister imod. — Maa jeg spørge, om hele 3die Affnit er sat under Forhandling?

Formanden: Ja.

Ordføreren: Ved § 36 maa jeg først meddele en lille Oplysning om en Unpægtighed, der har indsnæget sig i Udvalgets Motivering af denne Paragraph, idet Udvalget har motiveret Paragraphen, som om det kun var Kjøbstadkirker, der kunde eie sig selv. Vi have senere erfaret, at der ogsaa er adskillige Landsbykirker, med Hensyn til hvilke dette er Tilfældet; men Marsagen til vor Feiltagelse ligger i selve Lovudkastets Motivering, idet der staaer: Efter D. R. 2—22—64 paahviler det de formuende Kjøbstadkirker i et Stift i overordentlige Tilfælde at afgive Hjælp til andre Kirker i det samme Stift, istedetfor at der skulde have staaet: „de Kirker, der eie sig selv“. For nu at sætte de Kirker, der eie sig selv, istand til at opfylde Danste Lovs Bud paa det anførte Sted, foreslaaer Udcastet, at de skulde sættes under Stiftsøvrighedens umiddelbare Bestyrelse, og at Udgifterne skulde indskrænktes til, hvad der er fastsat i et af Ministeriet approberet Budget. Herved gjøres jo disse Kirkers Bestyrelse paa en Maade umyndig. Jeg kan ikke indsee, hvorledes dette kan samstemme med § 27, hvor der staaer: „Eier en Kirke sig selv, og er den istand til at bestribe alle de med dens Bedligeholdelse forbundne Udgifter uden Ligning paa Menigheden, da har Bestyrelsen alle de Rettigheder og Forpligtelser, som ere bestemte med Hensyn til Kirkeieerne.“ Naar en

Bestyrelse har alle disse Rettigheder og Forpligtelser, indseer jeg ikke, hvorledes med det Samme en saadan Kirke kan sættes under Stiftsøvrighedens umiddelbare Bestyrelse; thi Stiftsøvrigheden kommer da til at fortrænge den egentlige umiddelbare Bestyrelse. Derfor det heed: „under Stiftsøvrighedens Overbestyrelse“, saa vilde det være i sin Orden; men ved at sætte: „under Stiftsøvrighedens umiddelbare Bestyrelse“ fortrænges jo den egentlige nærmeste Bestyrelse, da der jo ikke kan være to umiddelbare Bestyrelser, og altsaa vilde disse to Paragrapher efter min Mening komme til at staae i Strid med hinanden. Denne Stiftsøvrighedens umiddelbare Bestyrelse skulde nu have til Hensigt, ikke at sørge særdeles vel for selve Kirken, men at gjøre det umuligt for den at bruge sine Midler til sit eget Behov; den skulde have til Hensigt at spare paa Kirkens Midler, for at denne derved kunde blive istand til at komme andre Kirker tilhjælp. Naar en Kirke har betydelige Midler, vil det vel i Almindelighed hidrøre fra private Mænds Gaver, der ere givne til denne bestemte Kirke af Interesse for den og for den By, hvori den er beliggende. Nu siger man altsaa, at dette skal der ikke tages Hensyn til, men at der kun skal tages Hensyn til, at Midlerne komme til en værdig Anvendelse i det Hele, navnlig ved at hjælpe andre Kirker, der trænge. Jeg kommer herved til at tænke paa tre Kirker i det Stift, jeg nærmest er knyttet til. Der er nemlig to smaa Kjøbstæder, Sørgjøbing og Nysted, som begge have velhavende Kirker og have gjort meget for dem, medens der er en anden Kjøbstad, nemlig Maribo, som har en stor og fortrinlig Kirke, der mangler det Nødvendige til værdig Bedligeholdelse. Nu kræver man, at Sørgjøbing og Nysted skulde komme Maribo til Hjælp. Dette er aldeles lovmæssigt, da der efter Loven paahviler den ene Stiftskirke en Forpligtelse til at komme den anden til Hjælp med Laan og Forstrækning. Men paa den anden Side synes jeg dog ikke, at dette maa gaae saavidt, at man gjør den formuende Kirke umyndig og sætter den ud af Stånd til først at kunne drage rigelig Omsorg for sig selv, blot for at den kan komme andre Kirker til Hjælp. Naar der nu tillige i denne Paragraph foreslaaes, at den Forpligtelse, som hidtil har paahvilet de